Granskning avseende finansiella mål för god ekonomisk hushållning 2025

Gävle kommun

April 2026

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i årsredovisning. Årsredovisning ska lämna information om följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisning. Revisionsobjekt i granskningen är kommunstyrelsen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas årsredovisning i samband med fullmäktiges behandling av rapporten. Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

1. Är resultat i årsredovisning förenligt med beslutade finansiella mål för god ekonomisk hushållning?
2. Är redovisat balanskravsresultat förenligt med balanskravet?

Det sker även en översiktlig granskning av årsredovisning som primärt fokuserar på följande delar:

a) Tidpunkt för överlämning av årsredovisning till revisorer,
b) Följsamhet till driftbudget,
c) Följsamhet till investeringsbudget,
d) Finansiell ställning samt
e) Sjukfrånvaro

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av:

- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), kap 11:8, 11:10, 13:2
- Kommunallag (KL), kap 11:1, 11:20
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R15, Förvaltningsberättelse

- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisning 2025 och avgränsas till de finansiella målen. Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Hur kommunstyrelsen i förvaltningsberättelsen utvärderar hur de finansiella målen för god ekonomisk hushållning respektive balanskrav har uppnåtts,

- Om redovisat resultat är förenligt med fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning för målperioden.

- Om redovisat resultat är förenligt med kommunallagens krav på en ekonomi i balans (balanskravet).

Övrig avgränsning, se avsnitt “Syfte och revisionsfrågor”.

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation.
Granskningsresultatet har bedömts med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt).

Rapporten har kvalitetssäkrats i enlighet med PwC:s interna rutiner och checklistor för kvalitetssäkring.

Rapportens innehåll har faktakontrollerats av berörda tjänstepersoner.

Granskningsresultat

God ekonomisk hushållning

Iakttagelser

Kommunfullmäktige antog *Riktlinje för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv (RER) samt resultatutjämningsreserv (RUR)* 2024-06-17 § 10. Av riktlinjerna framgår att kommunfullmäktige har fastställt ett långsiktigt finansiellt mål för nyckeltalet justerat eget kapital som andel av skatter och bidrag. Vidare görs gällande att de finansiella målen ska anges i varje årsbudget och bedömas utifrån historiska resultat, prognoser över den framtida ekonomiska och verksamhetsmässiga utvecklingen samt utifrån en bedömning av ekonomiska och verksamhetsmässiga risker.

Kommunfullmäktige har 2024-11-25 § 3 fastställt kommunplan med årsbudget för 2025 och utblick 2026–2028 innehållande finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Till respektive mål har indikatorer med målvärden knutits. De finansiella målen med tillhörande indikatorer utgörs av:

Stark finansiell ställning

- Justerat eget kapital som andel av skatter och bidrag
- Verksamhetens nettokostnader som andel av skatteintäkter och bidrag (inkl finansiell leasing)
- Självfinansiering exploatering
- Finansnetto

Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans

- Avkastning totalt kapital % Gävle Energi-koncernen
- Avkastning totalt kapital % AB Gavlegårdarna
- Avkastning totalt kapital % Gävle Hamn AB
- Avkastning totalt kapital % Gävle Parkeringsservice AB
- Självfinansieringsgrad, senaste åtta åren, totalt (skattefinansierad verksamhet)

Granskningen noterar att för indikatorn rörande självfinansieringsgrad finns inget målvärde fastställt i kommunplanen.

Granskningen visar att redovisningen av mål för god ekonomisk hushållning sker i avsnittet ”God ekonomisk hushållning och ekonomisk hushållning”, som är en del av årsredovisningens förvaltningsberättelse. I redovisningen framgår en analys av kommunens resultat år 2025 samt en målanalys av kommunövergripande mål.

I målanalysen för de kommunövergripande målen framgår att kommunen uppfyller målen för *stark finansiell ställning* och att *kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans*.

Av årsredovisningen framgår att samtliga indikatorer kopplade till målet avseende *stark finansiell ställning* bedöms uppfyllda för året. I redovisningen kommenteras utfallet för indikatorerna och bakgrunden till resultatet.

I granskningen noteras att korrigeringar har gjorts avseende beräkningen av de finansiella indikatorerna i årsredovisningen kopplade till målet *stark finansiell ställning*. Av årsredovisningen framgår att indikatorerna i budgeten beräknades exklusive finansiell leasing men att årsredovisningen upprättas inklusive finansiell leasing. För att indikatorerna ska vara jämförbara med årsredovisningen har omräkning skett. Upplysning avseende detta lämnas i årsredovisningen.

Av årsredovisningen framgår att budgeten för indikatorn *Verksamhetens resultat som andel av skatteintäkter och bidrag* skulle vara 0,5% istället för -0,7% samt att budgeten för indikatorn *Finansnetto (inklusive finansiell leasing*) skulle vara 49,4 mnkr istället för 152,5 mnkr (som avsåg budget exklusive finansiell leasing). Vidare framgår av årsredovisningen att indikatorn *Verksamhetens resultat som andel av skatteintäkter och bidrag (inklusive finansiell leasing, exklusive exploateringsresultat)* var felformulerad i budgeten vilket har korrigerats till årsredovisningen.

Kopplat till målet *Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans* finns sex indikatorer redovisade i årsredovisningen att jämföra med fem fastställda indikatorer i kommunplanen. Det är indikatorn avseende avkastningskrav på AB Gavlefastigheter som inte är fastställd i kommunplanen. Av lämnad redovisning framgår att samtliga sex indikatorer bedöms uppfyllda för helåret. Det framgår av analysen att två indikatorer rörande avkastningskrav på de kommunala bolagen ej uppnår budget för år 2025 men uppnår ägardirektivets spann varför de bedöms uppfyllda.

För en indikator avseende *avkastning på totalt kapital för Gävle Parkeringsservice AB* framgår utfall för helåret samt information om budget för året men målvärde saknas i redovisningen. Avsaknaden av målvärde hänförs till en pågående utredning men att detta kommer att finnas fr o m år 2026. Gällande avkastningskraven för de övriga bolagen framgår att samtliga bolag redovisar resultat i nivå med beslutat målvärde.

I årsredovisningen anges ett målvärde för indikatorn kopplat till *självfinansieringsgraden* som uppgår till 67 %, vilket vi i granskningen noterade inte finns fastställt i kommunplanen för 2025.

Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i kommunplan 2025.

Balanskravsresultat

lakttagelser

I förvaltningsberättelsen återfinns ett avsnitt benämnt ”Balanskravsresultatet”. Avsnittet innehåller en balanskravsutredning.

Av balanskravsutredningen framgår att balanskravsresultatet för år 2025 är positivt och uppgår till +77,5 mnkr för år 2025, vilket motsvarar årets resultat om +453 mnkr med justering för realisationsvinster (-15,5 mnkr) och reservering till RER (-360 mnkr).

Av redovisningen går att utläsa att kommunen inte har några ackumulerade negativa balanskravsresultat sedan år 2024. Med bakgrund av lämnad redovisning av balanskravsresultatet redovisas inget ackumulerat negativt balanskravsresultat vid utgången av 2025 som enligt 11 kap. 12 § kommunallagen ska återställas under de tre närmast följande åren.

Kommunen har sedan tidigare 79,1 mnkr i resultatutjämningsreserven (RUR) som kvarstår och kan disponeras inom ramen för gällande övergångsbestämmelser. I årsredovisningen framgår att med bakgrund i det positiva balanskravsresultatet och i enlighet med kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning föreslås att 360,0 mnkr av årets resultat reserveras till resultatreserven (RER).

Bedömning

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls för år 2025.

Övrigt

Iakttagelser

Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2025 och som behandlats av kommunstyrelsen 2026-04-07. Styrelsen har därmed överlämnat årsredovisningen till fullmäktige och revisorer inom föreskriven tid enligt kommunallagen (senast 15 april).

Årsredovisningen ska innehålla upplysningar om förhållande som är viktiga för kommunens verksamhet, resultat och ekonomiska ställning. Granskning av årsredovisning 2025 visar följande:

- Den innehåller en driftredovisning. Av denna framgår att styrelse och nämnder under 2025 totalt sett har bedrivit verksamheten inom tilldelad driftbudgetram. Underskott redovisas inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden samt Överförmyndarnämnden.

- Den innehåller en investeringsredovisning. Investeringarna för år 2025 har uppgått till 324,9 mnkr, vilket är 170,9 mnkr lägre än budgeten. Delar av projekten har slutförts under året och dessa har sammantaget bedrivits inom tilldelad budgetram.

- Den innehåller redovisning av ett antal finansiella nyckeltal, däribland soliditet. Soliditet ger en indikation om kommunens finansiella stabilitet. Av flerårsöversikten framgår att soliditeten för kommunen har minskat över tid men ökat jämfört med föregående år. Soliditet (inklusive pensionsåtagande) per 2025-12-31 uppgår till 36,7 %.

- Den innehåller upplysningar avseende väsentliga personalförhållanden. Av redovisningen framgår att den totala sjukfrånvaron bland anställda uppgått till 6,1 % under året. Här lämnas även information hur sjukfrånvaron förändrats jämfört med föregående år.

Samlad bedömning

Revisionsfråga 1: Är resultat i årsredovisning förenligt med beslutade finansiella mål för god ekonomisk hushållning?

Finansiella mål: **Ja**

Revisionsfråga 2: Är redovisat balanskravresultat förenligt med balanskravet?

Följsamhet till balanskravsresultatet: **Ja**

2026-04-15

Hanna Franck

Uppdragsledare

Cecilia Axelsson

Kvalitetssäkrare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gävle kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 27 augusti 2025. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.